

Майстренко К.М.

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Акімова Л.М.

Національний університет водного господарства та природокористування

Акімов О.О.

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У БОРОТЬБІ З КОРУПЦІЄЮ ТА КОЛАБОРАЦІОНІЗМОМ: ВІД ПРАКТИКИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Авторами проаналізовано важливість та ефективність діяльності правоохоронних органів у протидії корупції та колабораціонізму. Виявлено практичний досвід правоохоронних органів у цих сферах, а також проведено аналіз перспектив подальшого вдосконалення системи державного управління з метою більш ефективної боротьби з цими явищами. Автором досліджено сучасну ситуацію з корупцією та колабораціонізмом, відзначено загрози, які вони становлять для суспільства, і визначено необхідність ефективної реакції з боку правоохоронних органів. Крім того, розглянуто конкретні приклади практичних заходів, які вживаються правоохоронними органами для боротьби з корупцією та колабораціонізмом. Доведено важливість можливостей вдосконалення системи державного управління з метою більш ефективного протистояння цим явищам. Виявлено та обґрунтовано різні аспекти, такі як зміцнення антикорупційного законодавства, сприяння прозорості та відкритості у діяльності владних структур, а також розвиток співпраці з громадськістю та міжнародними партнерами. Додається аналіз поточних тенденцій та пропозиції щодо подальших кроків у покращенні управління та боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. У підсумку статті досліджено важливість ролі правоохоронних органів у забезпеченні правопорядку та ефективного управління в суспільстві, а також про необхідність постійного вдосконалення системи державного управління з метою більш ефективної боротьби з корупцією та колабораціонізмом.

Ключові слова: протидія корупції, колабораціонізм, правоохоронні органи, державне управління, стратегії, співпраця, громадськість, міжнародні партнери, технології, прозорість, відповідальність, ефективність.

Постановка проблеми полягає в тому, що корупція та колабораціонізм є серйозними загрозами для стабільності, розвитку та ефективного функціонування суспільства. Ці явища порушують принципи справедливості, порушують закон та ведуть до втрати довіри громадян до владних структур. Правоохоронні органи, що відповідальні за боротьбу з цими явищами, стикаються з рядом викликів, таких як складність виявлення корупційних схем, відсутність ефективних механізмів попередження, недостатній рівень прозорості та відповідальності. Таким чином, необхідно вдосконалити стратегії боротьби з корупцією та колабораціонізмом та зміцнити систему державного управління для забезпечення стабільності та процвітання суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Окремі аспекти проблеми ролі правоохоронних органів у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом: від практики до вдосконалення державного управління досліджували такі науковці, як: Ю. Гаруст, В. Мельник, Ю. Ірха, О. Коляда, Л. Павлик, У. Цмоць, С. Попова та інші.

Постановка завдання. Метою статті є розгляд ролі правоохоронних органів у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом, а також виявлення шляхів вдосконалення системи державного управління з метою забезпечення більш ефективної боротьби з цими явищами.

Виклад основного матеріалу. В сучасному світі боротьба з корупцією та колабораціонізмом стала однією з найактуальніших проблем для багатьох країн. Ці негативні явища підривають закон-

ність, порушують громадський порядок та підривають довіру до державних інституцій. У цьому контексті роль правоохоронних органів набуває особливого значення, оскільки вони є ключовими учасниками у забезпеченні законності, протидії корупції та забезпеченні суспільної безпеки.

Важливо наголосити, що правоохоронні органи відіграють центральну роль у виявленні, розслідуванні та припиненні випадків корупції та колабораціонізму. Їхні дії визначаються не лише реактивною роботою на виявлені порушення, а й системною попередньою роботою, спрямованою на запобігання подібним явищам.

Слід розглянути як практичний досвід роботи правоохоронних органів у цій сфері, так і перспективи подальшого вдосконалення системи державного управління з метою більш ефективної боротьби з корупцією та колабораціонізмом.

Необхідно відмітити думку вченого Ю. Ірха [6, с. 97–109], що запобігання корупції та колабораціонізму вимагає комплексного підходу, що охоплює різні сфери суспільного життя. Правоохоронні органи відіграють ключову роль у розробці та впровадженні стратегій для протидії цим явищам. Варто розглянути детальніше кілька важливих аспектів цих стратегій в таблиці нижці.

В цілому, після аналізу основних аспектів та заходів запобігання корупції та колабораціонізму, можна зробити висновок, що ефективна стратегія в цій сфері вимагає комплексного підходу. Зазначені заходи, такі як зміцнення законодавства, впровадження етичних стандартів, моніторинг та нагляд, освіта та підвищення прозорості, є взаємопов'язаними та взаємозалежними [2]. Тільки поєднання цих заходів може створити ефективну систему, яка перешкоджатиме поширенню корупції та колабораціонізму, сприяючи зміцненню правопорядку, демократії та справедливості у суспільстві.

С. Попова [10, с. 175–177] вважає, що проведення розслідувань та переслідування порушень є ключовим етапом у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. Детальний аналіз інформації та збір доказів є необхідним для ефективного виявлення та затримання осіб, залучених до цих негативних дій. Нижче наведено етапи цього процесу.

Отже, проведення розслідувань та переслідування порушень є критичним етапом у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. Детальний аналіз інформації та збір доказів є вирішальним для ефективного виявлення та затримання осіб, залучених до цих негативних дій [5]. Застосування таких заходів, як проведення обшуків, вивчення фінансових операцій, аналіз документів та свідчень, а також затримання винних осіб, допомагає правоохоронним органам ефективно реагувати на корупційні та колабораційні злочини. Ці заходи сприяють забезпеченню належного судового процесу та покаранню осіб, які порушують закон і підривають законність та моральні принципи у суспільстві.

Доречно наголосити, що створення сприятливого середовища для діяльності антикорупційних органів та громадських ініціатив є кроком, що має надзвичайну вагу у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. Правоохоронні органи повинні активно співпрацювати з цивільним суспільством, громадськими організаціями та іншими структурами, які займаються антикорупційною діяльністю [7]. Ця співпраця може включати обмін інформацією про корупційні схеми, спільне проведення аналізу та організацію заходів протидії корупції.

Крім цього, партнерство з громадськістю є важливим елементом успішної антикорупційної діяльності. Правоохоронні органи повинні сприяти активній участі громадських ініціатив у вияв-

Таблиця 1

Аспекти та заходи запобігання корупції та колабораціонізму

Аспект запобігання	Основні заходи
Зміцнення антикорупційних законів	удосконалення законодавства; визначення механізмів відповідальності
Впровадження етичних стандартів	розробка кодексів поведінки; встановлення норм та стандартів
Моніторинг та нагляд	проведення аудитів та перевірок; регулярне оновлення системи контролю
Підвищення свідомості та освіти	організація освітніх програм; інформування громадськості
Створення умов для прозорості та відкритості	забезпечення доступу до інформації; збільшення прозорості діяльності

Розроблено автором.

Рис. 1. Етапи розслідування та переслідування корупційних схем та колабораціонізму, розроблено автором

ленні корупційних схем, а також забезпечувати їхню участь у розробці та впровадженні антикорупційних стратегій. Співпраця з міжнародними партнерами є необхідним фактором у боротьбі з корупцією, особливо в умовах глобалізації. Правоохоронні органи повинні активно взаємодіяти з міжнародними агентствами та організаціями для обміну інформацією, спільних розслідувань та координації зусиль у протидії транснаціональній корупції [3].

В цілому, ці аспекти співпраці сприяють зміцненню антикорупційних зусиль та створенню ефективної системи протидії корупції та колабораціонізму. Взаємодія між правоохоронними органами, громадськістю та міжнародними партнерами є ключовим елементом успішної стратегії у боротьбі з цими загрозами для суспільства.

Забезпечення прозорості та відкритості в діяльності правоохоронних органів є не менш важливим, ніж будь-який інший аспект, оскільки воно є куточком каменю фундаменту довіри громадськості та забезпечує ефективне функціонування судово-правової системи. Слід розглянути цей аспект більш детально:

– *публічна доступність інформації*: правоохоронні органи повинні активно надавати інформацію про свою діяльність, включаючи статистику

розслідувань, результати судових процесів, а також інші важливі дані. Це дозволяє громадськості бути обізнаною про дії правоохоронців та виявляти недоліки або корупційні прояви;

– *публічність судових процесів*: забезпечення відкритості та прозорості в судових процесах є важливим для забезпечення справедливості та довіри до правосуддя. Публічність судових засідань, доступ до судових рішень та мотивацій допомагає громадськості зрозуміти процеси прийняття правосуддя та переконатися у їхній справедливості;

– *участь громадськості*: правоохоронні органи мають активно залучати громадськість до діалогу та обговорення антикорупційних заходів. Це може бути здійснено через проведення громадських слухань, роботу з громадськими радами або організацію консультаційних зустрічей;

– *механізми контролю*: важливим аспектом забезпечення прозорості є існування ефективних механізмів контролю за діяльністю правоохоронних органів. Це може включати роботу омбудсменів, громадських комітетів з контролю за правоохоронними органами та інші форми нагляду [9, с. 234–238].

Отже, загальна мета забезпечення прозорості та відкритості в діяльності правоохоронних органів полягає в збереженні довіри громадськості,

підвищенні ефективності боротьби з корупцією та забезпеченні справедливості у суспільстві.

Окремо необхідно відзначити думку вчених Ю. Гаруста та В. Мельника [4], що підвищення професійної підготовки та ефективності діяльності правоохоронних органів є ключовим аспектом у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. Правоохоронні органи повинні мати доступ до високоякісного навчання та професійної підготовки, що охоплює такі аспекти, як правознавство, етика, техніки розслідування, використання сучасних технологій та інші суттєві навички. Це допомагає правоохоронцям краще розуміти та ефективно виконувати свої обов'язки у боротьбі з корупцією.

Крім цього, правоохоронні органи повинні мати доступ до необхідних матеріальних, фінансових та технічних ресурсів для успішного виконання своїх завдань. Це включає наявність сучасного обладнання для проведення розслідувань, доступ до баз даних та інформаційних систем, а також адекватне фінансування для здійснення діяльності [11; 12]. Важливим є також створення сприятливого робочого середовища, де правоохоронці отримують підтримку своїх керівників, можливість професійного зростання та заохочення за досягнення в боротьбі з корупцією та колабораціонізмом. Задачею правоохоронних органів є постійне вдосконалення своєї діяльності, враховуючи нові виклики та технологічні досягнення. Це може бути здійснено через участь у міжнародних тренінгах, обмін досвідом з іншими країнами та постійне вдосконалення внутрішніх процедур та методик роботи.

Отже, забезпечення правоохоронних органів необхідними ресурсами, навчанням та підтримкою є важливою передумовою для їх ефективної ролі в боротьбі з корупцією та колабораціонізмом.

Необхідно відзначити практичний досвід роботи правоохоронних органів у боротьбі з корупцією та колабораціонізмом, підкреслити ключові аспекти цієї діяльності:

– *створення спеціалізованих підрозділів*: багато країн створюють спеціальні антикорупційні агентства або одиниці в рамках правоохоронних органів для спеціалізованої роботи

зі зловживаннями та корупційними схемами. Це дозволяє зосередити увагу та ресурси на боротьбі з цими явищами;

– *використання технологій*: сучасні технології, такі як аналіз даних, штучний інтелект, та інші інноваційні підходи, допомагають правоохоронним органам ефективніше виявляти, розслідувати та запобігати корупційним діям;

– *міжнародне співробітництво*: з міжнародними зусиллями у боротьбі з корупцією стає можливим обмін інформацією, спільне розслідування та навчання, що підвищує ефективність заходів протидії корупції [8, с. 95–98].

Однак, на перспективи подальшого вдосконалення системи державного управління для ефективної боротьби з корупцією та колабораціонізмом також варто звернути увагу. Важливо зміцнювати інституції, які відповідають за контроль за корупцією, забезпеченням правової реформи та виконанням законодавства. Необхідно мати національну політичну волю для впровадження реформ, які спрямовані на боротьбу з корупцією та колабораціонізмом. Важливо активно залучати громадськість до моніторингу діяльності правоохоронних органів та надавати їм можливість брати участь у процесі контролю за корупцією [1].

Взагалі, врахування цих аспектів сприятиме подальшому вдосконаленню системи державного управління і підвищенню ефективності боротьби з корупцією та колабораціонізмом.

Висновки. Таким чином, проаналізувавши вищезазначене, можна дійти висновку, що правоохоронні органи відіграють важливу роль у протидії корупції та колабораціонізму. Їхня діяльність включає в себе виявлення, розслідування та припинення корупційних схем і колабораційних практик. Проте для подальшого просування у цій боротьбі та вдосконалення державного управління необхідно вдосконалювати стратегії, співпрацювати з громадськістю та міжнародними організаціями, застосовувати передові технології та зміцнювати прозорість та відповідальність в діяльності. Спільні зусилля у цих напрямках допоможуть досягти більшого прогресу в боротьбі з корупцією та забезпечити ефективне функціонування державного управління.

Список літератури:

1. Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 17 лютого 2023 р.). Харків: Юрайт, 2023 р. 379 с.
2. Бобровська, О. Сучасний стан інвестиційної безпеки України в умовах Covid-19 та її вплив на фінансово-економічну ситуацію держави. /О. Бобровська, А. Лисачок, Т. Кравченко, та ін.// *Financial*

and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(36), 233–242. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v1i36.227770>

3. Борьба з корупцією: як створювались нові правоохоронні та антикорупційні органи. 2018 р. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/02/23/infografika/polityka/borotba-korupciyeyu-yak-stvoryuvalys-novi-pravoohoronni-ta-antukorupcijni-orhany>

4. Гаруст Ю. В., Мельник В. І. Правоохоронні органи на захисті економічної безпеки України: адміністративно-правовий аспект: монографія Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2019 р. 256 с.

5. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. / Л. Докієнко та ін. Київ : Академвидав, 2011. 408 с.

6. Ірха Ю. Б. Поняття, сутність та роль правових заборон і обмежень у запобіганні та протидії корупції в Україні. *Інформація і право*. № 3, 2022 р. С. 97–109.

7. Клименко В. Фінансовий ринок : навчальний посібник. / за ред. Павлова В. І. та ін. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. – 358 с.

8. Коляда О. С. Проблеми правоохоронних органів у боротьбі з корупцією. *Харківський національний університет внутрішніх справ*. С. 97-98 UR: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/21_04_2018/pdf/82.pdf

9. Павлик Л. В., Цмоць У. О. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2022 року). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022 р. 404 с.

10. Попова С. М. Функції правоохоронних органів у боротьбі з корупцією. *Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми*. Харків, 2019 р. С. 175–176 URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_05_2019/pdf/85.pdf

11. Kryshtanovych M., Akimova L., Shamrayeva V., Karpa M., Akimov O. Problems of European integration in the construction of EU security policy in the context of counter-terrorism. *International Journal of Safety and Security Engineering*. 2022. Vol. 12, No. 4. PP. 501–506. <https://doi.org/10.18280/ijssse.120411>

12. Marchenko A., Akimova L., Akimov O. The current state of ensuring the effectiveness of coordination of anticorruption reform. *Alta: Journal of interdisciplinary research*. 2021. Vol. 11, Issue 2, Special issue XX, 78–83.

Maistrenko K.M., Akimova L.M., Akimov O.O. THE ROLE OF LAW ENFORCEMENT BODIES IN THE FIGHT AGAINST CORRUPTION AND COLLABORATION: FROM PRACTICE TO IMPROVING PUBLIC ADMINISTRATION

The author analyzed the importance and effectiveness of law enforcement agencies in combating corruption and collaborationism. The practical experience of law enforcement agencies in these areas has been revealed, and an analysis of the prospects for further improvement of the state administration system in order to more effectively fight against these phenomena has been carried out. The author investigated the current situation with corruption and collaborationism, noted the threats they pose to society, and determined the need for an effective response by law enforcement agencies. In addition, specific examples of practical measures taken by law enforcement agencies to fight corruption and collaborationism are considered. The importance of the possibilities of improving the public administration system in order to more effectively oppose these phenomena is proven. Various aspects, such as the strengthening of anti-corruption legislation, the promotion of transparency and openness in the activities of power structures, as well as the development of cooperation with the public and international partners, have been identified and substantiated. An analysis of current trends and suggestions for further steps in improving governance and fighting corruption and collaborationism are attached. At the end of the article, the importance of the role of law enforcement agencies in ensuring law and order and effective management in society, as well as the need for continuous improvement of the state administration system in order to more effectively fight corruption and collaborationism, is investigated.

Key words: Anti-corruption, collaboration, law enforcement, public administration, strategies, cooperation, public, international partners, technology, transparency, responsibility, efficiency.